

Behovet for opprør i økonomifaget

FOTO: ADRIAN NIELSEN

Økonomi

Ebba Boye, leder Rethinking Economics Norge

Rethinking Economics Norge skrev nylig i Aftenposten om behovet for et opprør i økonomifaget, og 28. august svarte instituttleder Steinar Holden. Han mener kritikken bommer og det ikke stemmer at undervisningen er ensrettet, fordi det undervises i «mange ulike tema» og ulike modeller.

Som bachelorstudent i samfunnsøkonomi ble jeg aldri fortalt at det kun ble undervist innenfor én økonomisk fagtradisjon. De ulike modellene ble presentert som økonomiske sannheter vi skulle lære å utlede matematisk. Jeg skrev aldri en drøftende tekst i løpet av studiet, og ble kun testet i evnen til å reprodusere modellene. Først da jeg tok et fag i statsvitenskap lærte jeg at økonomiundervisningen ved UiO kunne klassifiseres innenfor den fagretningen som tar utgangspunkt i «nyklassisk» økonomisk teori.

Ettersom seminarene brukes til å forstå matematikken i modellene, og foreleserne flere ganger avslø kritiske spørsmål om at modellene ville bli mer virkelighetsnære utover i studiene, opplevde jeg aldri kritisk debatt.

I studieløpet blir studentene opplært i å justere modellene og endre antakelsene for å gjøre de mer tilpasset den virkelige verden. Man lærer både om uperfekte markeder og monopol, men alt innenfor forståelsesrammen av «nyklassisk» økonomi. Jeg undres over hvorfor Holden ikke forstår hva slags ensretting kritikken vår er rettet mot. Har UiO klart å utestenge de alternative teoriretningene i den grad at han har glemt at de eksisterer? For å sitere økonomen Ha-Joon Chang: Det er vanskelig å vite hvordan andre iskremtyper smaker når man bare har blitt servert vaniljeis.

Enkelte forelesere er flinke til å legge frem kritiske aspekter ved modellene, men det hjelper lite når studentene kun testes i evnen til å reprodusere. Vi anklager heller ikke instituttet for ikke å henge med i utviklingen som foregår innen faget, vi anklager de for å kun følge utviklingen innenfor det som er «mainstream», og å unnlate å fortelle studentene om den kunnskapen som finnes innenfor retninger som Post-Keynesianisme, marxisme, østerisk, økologisk, feministisk og institusjonell økonomi.

Målet til Rethinking Economics Norge er en mer pluralistisk økonomiundervisning. Studentene fortjener å bli presentert for mer enn ferdigtygde «sannheter».

«Det er vanskelig å vite hvordan andre iskremtyper smaker når man bare har blitt servert vaniljeis.»